

RECENZE - REVIEW

VIDOVÁ, J. *Investície a inovácie v ekonomike*. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, 2013, 238 s. ISBN 978-80-225-3621-9 (vysokoškolská učebnica).

Investície a inovácie sú v súčasnosti pojmami, o ktoré sa opierajú ekonómovia ako o hlavné faktory vplývajúce na ekonomický rast. Predkladaná vysokoškolská učebnica pozostáva z dvoch častí, prvá časť je venovaná problematike investícií a druhá časť rozoberá problematiku inovácií v ekonomike.

Investície určujú dynamiku vývoja ekonomiky, dlhodobý ekonomický rast a celkovú výkonnosť ekonomiky a taktiež výrazne ovplyvňujú agregátny dopyt a zároveň vedú k akumulácii kapitálu, čím sa zvyšuje potenciálny produkt danej krajiny a podporuje ekonomický rast. V prvej až štvrtej kapitole sa autorka postupne venuje charakteristike základných pojmov investičnej teórie. Prvá kapitola sa venuje investíciám, teoretickému exkurzu, druhá rieši problematiku kapitálu, druhy kapitálu. V tretej kapitole autorka bližšie popisuje vzťah investičnej politiky, ktorá je zameraná na dosiahnutie stanovených cieľov prostredníctvom jej nástrojov a hospodárskej politiky. Štvrtá kapitola rieši význam a podstatu investičných stratégií. V piatej kapitole podrobne analyzuje zdroje financovania investičných projektov, spôsoby financovania investičných potrieb. S každou investíciou súvisí rozhodovanie o spôsobe financovania o efektívnosti. Výstižne uvádza, že investičné rozhodnutia môžu byť často ovplyvňované aj tým, aká optimistická, resp. pesimistická je nálada medzi podnikateľmi. Preto očakávania hospodárskeho, sociálneho a politického vývoja významne ovplyvňujú investičné rozhodnutia podnikateľov. Ak podnikatelia očakávajú priaznivý vývoj, ich investičná aktivita sa zvyšuje. Preto je tiež dôležité správne načasovanie investičných rozhodnutí. Investičnému rozhodovaniu a efektívnosti vynakladania investičných zdrojov sa venuje šiesta kapitola. Vysokoškolská učebnica síce zahrňuje celý rozsiahly komplex otázok danej problematiky, ale snaží sa klásť dôraz predovšetkým na kvantifikáciu rozhodnutí prijímaných v oblasti investícií tým, že uvádza celý rad ukazovateľov a metód používaných pri hodnotení efektívnosti investičných projektov. Popri teoretickom objasňovaní podstaty týchto metód uvádza i celý rad ilustratívnych príkladov, ktoré môžu slúžiť ako prostriedok lepšieho pochopenia podstaty, zmyslu a cieľov týchto metód. V siedmej kapitole sa autorka podrobnejšie venuje medzinárodnému podnikaniu, teoretickým východiskám zahraničných investícií, ich podstate, významu pre ekonomiku domácu, aj hostiteľskú. V tejto kapitole sú podrobne spracované faktory ovplyvňujúce prílev zahraničných investícií i stav, týkajúci sa slovenskej ekonomiky v tejto oblasti. Náplňou ôsmej kapitoly je inštitucionálne a legislatívne zabezpečenie investičných procesov v ekonomike SR. Autorka uvádza hlavné inštitúcie, ktoré sú tvorcami investičných procesov a tiež uvádza zákony upravujúce investičné procesy. Náplňou tejto kapitoly je tiež časť venovaná malému a strednému podnikaniu.

Dejiny ľudstva sú dejinami objavov a vynálezov, technologických skokov. Sú reťazcom inovácií, ktorých hlavným cieľom je dosiahnuť určité výsledky pri čo najefektívnejšom využívaní zdrojov. Inovácie sú témou, ktorá je obsahom druhej časti učebnice. Predstavujú

jeden z rozhodujúcich faktorov na dosiahnutie podnikateľskej excelentnosti. Inovácia má však širší záber a predstavuje viac než len výsledok vedecko-technického rozvoja. Inovácie sú vo svojej podstate, príprave a realizácii javom viac sociálnym ako technickým či ekonomickým. Základnou úlohou dnešného manažmentu je zabezpečiť potrebnú úroveň konkurencieschopnosti, čo si v dynamickom prostredí vyžaduje preniesť ťažisko pozornosti od produktivity a nákladov k otázkam kvality a inovácií.

Autorka sa podrobnejšie venuje inováciám ako faktoru, ktorý zohráva zásadnú úlohu v prebiehajúcej ekonomickej, politickej a sociálnej transformácii nielen rozvíjajúcich sa krajín, ale aj štátov s rozvinutou infraštruktúrou. Inovačná politika by mala preto patriť k prioritným oblastiam, prostredníctvom ktorých možno zabezpečovať dlhodobý rozvoj ekonomickej prosperity spoločnosti ako aj k riešeniu súčasných aktuálnych problémov rastu výkonnosti ekonomiky v podmienkach krízových javov globálneho hospodárstva. Teoretickým východiskám inovácií, ich podstate a význame pre ekonomiku sa autorka podrobnejšie venuje v desiatej kapitole. Následne autorka v jedenástej kapitole približuje čitateľovi podstatu inovačnej a vedno-technickej politiky Európskej únie a SR. V dvanástej a trinástej kapitole aktuálne reaguje na stratégiu Európa 2020, jej východiská prostredníctvom potreby orientovať sa na vedu a výskum, transfer technológií, zvyšovanie výdavkov na vedu a výskum v SR a krajinách Európskej únie.

Predkladaná vysokoškolská učebnica je napísaná zrozumiteľným jazykom, obsahom presahuje rámec základnej študijnej literatúry, môže poslúžiť ako pomôcka pri výkone investičných rozhodnutí či pri realizácii investičnej a inovačnej politiky v hospodárskej praxi. Sprehľadňuje inak dosť zložitý systém nástrojov, programov, podpôr a politík v oblasti investícií a inovácií. K informácii a štúdiu o nových aspektoch väzby medzi investíciami a inováciami plne odporúčame.

Em. prof. Ivan Laluha

emeritny profesor

Ekonomická univerzita v Bratislave

Narodohospodarska fakulta Bratislava